

I

(Legislatívne akty)

SMERNICE

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2013/37/EÚ

z 26. júna 2013,

ktorou sa mení smernica 2003/98/ES o opakovanom použití informácií verejného sektora

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Dokumenty zhotovené subjektmi verejného sektora členských štátov predstavujú rozsiahly, rôznorodý a cenný súbor zdrojov, ktorý môže priniesť úžitok znalostnej ekonomike.
- (2) V smernici 2003/98/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 17. novembra 2003 o opakovanom použití informácií verejného sektora ⁽³⁾ sa ustanovuje súbor minimálnych pravidiel, ktorými sa riadi opakované použitie, a praktické prostriedky na uľahčenie opakovaného použitia existujúcich dokumentov v držbe subjektov verejného sektora členských štátov.
- (3) Politika otvoreného prístupu k údajom, v rámci ktorej sa podporuje široká dostupnosť informácií verejného sektora a možnosť ich opakovaného použitia na súkromné či obchodné účely s minimálnymi alebo žiadnymi právnymi, technickými alebo finančnými obmedzeniami, a ktorá podporuje šírenie informácií nielen

v záujme hospodárskych subjektov, ale aj verejnosti, môže zohrať významnú úlohu pri naštartovaní vývoja nových služieb založených na nových spôsoboch kombinovania a využívania takýchto informácií, stimulovať hospodársky rast a podporiť zapojenie spoločnosti. Predpokladom sú však rovnaké podmienky na úrovni Únie pokiaľ ide o to, či opakované použitie dokumentov je oprávnené alebo nie, ktoré sa nedajú dosiahnuť, ak sa spoľahneme na rozličné pravidlá a prax členských štátov alebo dotknutých subjektov verejného sektora.

- (4) Povolenie opakovane použiť dokumenty v držbe subjektu verejného sektora znamená pridanú hodnotu pre používateľov, konečných používateľov a spoločnosť vo všeobecnosti, a v mnohých prípadoch aj pre samotný verejný subjekt, pretože presadzuje transparentnosť a zodpovednosť a používatelia a koneční používatelia mu poskytujú spätnú väzbu, na základe ktorej môže dotknutý subjekt verejného sektora zlepšovať kvalitu zhromažďovaných informácií.
- (5) Od prijatia prvého súboru pravidiel opakovaného použitia informácií verejného sektora v roku 2003 množstvo údajov vo svete vrátane verejných údajov exponenciálne narastá a začali sa generovať a zhromažďovať nové typy údajov. Zároveň sme svedkami pokračujúcej evolúcie v technológiách na analýzu, využívanie a spracúvanie údajov. Tento rýchly technologický vývin umožňuje vytváranie nových služieb a nových aplikácií, ktoré sú založené na využívaní, zhromažďovaní a kombinácii údajov. Pravidlá prijaté v roku 2003 už nekorešpondujú s týmito rýchlymi zmenami v dôsledku čoho existuje riziko, že sa nepodarí využiť hospodárske a spoločenské príležitosti, ktoré ponúka opakované použitie verejných údajov.
- (6) Súčasne členské štáty už podľa smernice 2003/98/ES zaviedli politiky opakovaného použitia, pričom viaceré z nich postupujú podľa ambiciózných koncepcií otvoreného prístupu k údajom s cieľom uľahčiť opakované použitie dostupných verejných údajov pre občanov a podniky nad rámec minimálnej úrovne ustanovenej

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 191, 29.6.2012, s. 129.

⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 13. júna 2013 (zatiaľ neuvyhladená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 20. júna 2013.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 345, 31.12.2003, s. 90.

v smernici. Aby sa zabránilo tomu, aby rôzne pravidlá v jednotlivých členských štátoch predstavovali prekážku cezhraničného ponúkania produktov a služieb, a s cieľom umožniť opakované použitie porovnateľných verejných údajov prostredníctvom celoeurópskych aplikácií, ktoré by na nich boli založené, je potrebná minimálna harmonizácia v otázke určenia, ktoré verejné údaje sú dostupné na opakované použitie na vnútornom trhu s informáciami v súlade s príslušným režimom prístupu.

- (7) Smernica 2003/98/ES neukladá povinnosť týkajúcu sa prístupu k dokumentom alebo povinnosť umožniť opakované použitie dokumentov. Rozhodnutie o tom, či sa povolí alebo nepovolí opakované použitie zostáva na členských štátoch alebo príslušnom subjekte verejného sektora. Smernica zároveň vychádza z vnútroštátnych pravidiel regulujúcich prístup k dokumentom, a preto uvedená smernica neukladá povinnosť povoliť opakované použitie dokumentov v prípade, keď je prístup k nim obmedzený (napríklad vnútroštátne predpisy obmedzujú prístup na občanov alebo podniky, ktoré preukážu osobitný záujem na získaní prístupu k dokumentom) alebo je vylúčený (napríklad vnútroštátne predpisy vylučujú prístup z dôvodu citlivej povahy dokumentov, a to na základe dôvodov súvisiacich s národnou bezpečnosťou, obranou, verejnou bezpečnosťou). Niektoré členské štáty jednoznačne prepojili právo na opakované použitie s právom na prístup, takže všetky vo všeobecnosti dostupné dokumenty sa môžu opakovanne použiť. V iných členských štátoch je prepojenie týchto dvoch súborov pravidiel menej jasné a to spôsobuje právnu neistotu.
- (8) Smernica 2003/98/ES by sa preto mala zmeniť tak, aby ukladala členským štátom jednoznačnú povinnosť sprístupniť všetky dokumenty na opakované použitie, pokiaľ nie je na základe vnútroštátnych predpisov prístup k nim obmedzený alebo vylúčený a nie je predmetom iných výnimiek, ktoré stanovuje táto smernica. Zámerom zmien vykonaných touto smernicou nie je vymedziť alebo zmeniť prístupové režimy v členských štátoch, čo naďalej zostáva ich zodpovednosťou.
- (9) Vzhľadom na právo Únie a medzinárodné záväzky členských štátov a Únie, predovšetkým podľa Bernského dohovoru o ochrane literárnych a umeleckých diel a Dohody o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva, by dokumenty, vo vzťahu ku ktorým sú držiteľmi práv duševného vlastníctva tretie strany, mali byť vylúčené z rozsahu pôsobnosti smernice 2003/98/ES. Ak je tretia strana pôvodným vlastníkom práv duševného vlastníctva k dokumentu v držbe knižníc, vrátane univerzitných knižníc, múzeí a archívov a lehota ochrany týchto práv ešte neuplynula, predmetný dokument by sa na účely tejto smernice mal považovať za dokument, na ktorý sa vzťahujú práva duševného vlastníctva v držbe tretích strán.
- (10) Smernica 2003/98/ES by sa mala vzťahovať na dokumenty, ktorých poskytovanie patrí do rozsahu úloh vo

verejnom záujme, ktoré príslušným subjektom verejného sektora ukladá zákon alebo iné záväzné právne predpisy v členských štátoch. V prípade neexistencie takýchto predpisov by verejná úloha mala byť vymedzená v súlade so všeobecnou administratívnou praxou v členskom štáte za predpokladu, že je rozsah týchto verejných úloh transparentný a podlieha preskúmaniu. Verejná úloha by mohla byť vymedzená všeobecne alebo prípad od prípadu pre jednotlivé subjekty verejného sektora.

- (11) Táto smernica by sa mala vykonávať a uplatňovať v úplnej zhode so zásadami týkajúcimi sa ochrany osobných údajov v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a o voľnom pohybe týchto údajov⁽¹⁾. Konkrétne je potrebné pripomenúť, že v súlade s danou smernicou by mali členské štáty určiť podmienky, za ktorých je spracúvanie osobných údajov právne prípustné. Jednou zo zásad danej smernice ďalej je, že osobné údaje sa nesmú ďalej spracovávať na zber spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s presne určenými, výslovnými a legitímnymi účelmi, na ktoré sa uvedené údaje zozbierali.
- (12) Smernicou 2003/98/ES by nemali byť dotknuté práva, ktoré zamestnancom verejného sektora môžu prináležať podľa vnútroštátnych pravidiel, a to vrátane hospodárskych a osobnostných práv.
- (13) Navyše, v prípade akéhokoľvek dokumentu poskytnutého na opakované použitie by si predmetný subjekt verejného sektora mal ponechať právo predmetný dokument využívať.
- (14) Rozsah smernice 2003/98/ES by sa mal rozšíriť na knižnice, vrátane univerzitných knižníc, múzeá a archívy.
- (15) Jedným z hlavných cieľov vytvorenia vnútorného trhu je vytvorenie podmienok napomáhajúcich rozvoju služieb v rámci celej Únie. Knižnice, múzeá a archívy uchovávajú významné množstvo cenných zdrojov informácií verejného sektora, najmä odkedy projekty digitalizácie znásobili množstvo verejne prístupného digitálneho materiálu. Tieto zbierky kultúrneho dedičstva a s nimi súvisiace metaúdaje sú potenciálnym základom pre produkty a služby s digitálnym obsahom a majú obrovský potenciál pre inovatívne opakované použitie v oblastiach ako vzdelávanie a cestovný ruch. Rozšírené možnosti opakovaného použitia verejných kultúrnych materiálov by okrem iného malo umožniť spoločnostiam Únie využiť ich potenciál a prispieť k hospodárskemu rastu a tvorbe pracovných miest.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

- (16) Medzi členskými štátmi sú výrazné rozdiely, pokiaľ ide o predpisy a prax týkajúce sa využívania verejných kultúrnych zdrojov, čo vytvára prekážku vo využívaní hospodárskeho potenciálu týchto zdrojov. Keďže knižnice, múzeá a archívy naďalej investujú do digitalizácie, mnohé z nich svoj verejne prístupný obsah dávajú k dispozícii na opakované použitie a mnohé aktívne hľadajú príležitosti na opakované použitie svojho obsahu. Pretože však pôsobia vo veľmi rozdielnych regulačných a kultúrnych prostrediach, aj postupy, akými kultúrne zariadenia využívajú obsah, sa vyvíjali odlišne.
- (17) Keďže rozdiely vo vnútroštátnych pravidlách a postupoch alebo nedostatočná zrozumiteľnosť bráni hladkému fungovaniu vnútorného trhu a náležitému rozvoju informačnej spoločnosti v Únii, mala by sa uskutočniť minimálna harmonizácia vnútroštátnych pravidiel a postupov týkajúcich sa opakovaného použitia verejných kultúrnych materiálov v knižniciach, múzeách a archívoch.
- (18) Rozšírenie rozsahu pôsobnosti smernice 2003/98/ES by sa malo obmedziť na tri druhy kultúrnych zariadení – knižnice, vrátane univerzitných knižníc, múzeá a archívy, pretože ich zbierky sú a budú stále častejšie cenným materiálom pre opakované použitie v mnohých produktoch, napríklad v mobilných aplikáciách. Ostatné druhy kultúrnych zariadení (ako orchestre, opery, balety a divadlá) vrátane archívov, ktoré sú ich súčasťou, by mali zostať mimo jej rozsahu pôsobnosti z dôvodu ich osobitého charakteru „scénických umení“. Keďže takmer na všetok ich materiál sa vzťahujú práva duševného vlastníctva tretích strán, tento materiál by preto mal zostať mimo rozsahu pôsobnosti uvedenej smernice, pretože ich zahrnutie do rozsahu pôsobnosti by nemalo veľký zmysel.
- (19) Digitalizácia je dôležitým prostriedkom, ako zabezpečiť rozsiahlejší opakovaný prístup ku kultúrnemu materiálu a jeho opakované použitie na vzdelávanie, prácu či voľný čas. Ponúka tiež významné hospodárske príležitosti, pretože umožňuje ľahšiu integráciu kultúrneho materiálu do digitálnych služieb a produktov, čím podporuje tvorbu pracovných miest a rast. Tieto aspekty boli zdôraznené okrem iného v uznesení Európskeho parlamentu z 5. mája 2010 s názvom *Europeana – ďalšie kroky* ⁽¹⁾, v odporúčaní Komisie 2011/711/EÚ z 27. októbra 2011 o digitalizácii kultúrneho materiálu, jeho dostupnosti online a o uchovávaní digitálnych záznamov ⁽²⁾ a v záveroch Rady z 10. mája 2012 o digitalizácii kultúrneho materiálu, jeho sprístupňovaní online a o digitálnom uchovávaní ⁽³⁾. V týchto dokumentoch sa vymedzuje, ako postupovať v riešení právnych, finančných a organizačných aspektov digitalizácie kultúrneho dedičstva Európy a ako ich sprístupniť na internete.
- (20) Na uľahčenie opakovaného použitia by subjekty verejného sektora, ak je to možné a vhodné, mali sprístupňovať dokumenty v otvorenom a strojovo čitateľnom formáte a spolu s ich metaúdajmi s najvyššou možnou úrovňou presnosti a podrobnosti, vo formáte, ktorý podporuje interoperabilitu, teda napr. tak, že ich spracujú spôsobom v súlade so zásadami vyplývajúcimi z požiadaviek na kompatibilitu a použiteľnosť podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/2/ES zo 14. marca 2007, ktorou sa zriaďuje *Infraštruktúra pre priestorové informácie v Európskom spoločenstve (INSPIRE)* ⁽⁴⁾.
- (21) Dokument by mal byť považovaný za dokument v strojovo čitateľnom formáte, ak je vo formáte súboru štruktúrovanom tak, že umožňuje softvérovým aplikáciám ľahko identifikovať, rozpoznať a extrahovať z neho špecifické údaje. Údaje zakódované v súboroch, ktoré sú štruktúrované v strojovo čitateľnom formáte, sú strojovo čitateľné údaje. Strojovo čitateľné formáty môžu byť otvorené alebo podliehať vlastníckemu právu; môžu byť tiež formálne štandardizované alebo nie. Dokumenty kódované vo formátoch súborov, ktoré obmedzujú automatické spracovanie, pretože údaje z nich nemožno vôbec alebo ľahko extrahovať, by sa nemali považovať za dokumenty v strojovo čitateľnom formáte. Členské štáty by v prípadoch, ak je to vhodné, mali nabádať k použitiu otvorených, strojovo čitateľných formátov.
- (22) Ak subjekty verejného sektora poskytnutie a povolenie opakovaného použitia dokumentov spoplatňujú, mali by sa tieto poplatky obmedziť na okrajové náklady. Mala by sa však zohľadniť nutnosť neprekážať bežnému fungovaniu subjektov verejného sektora, ktoré majú povinnosť vytvárať príjmy, ktoré pokrývajú podstatnú časť ich prevádzkových nákladov súvisiacich s výkonom ich verejných úloh alebo nákladov súvisiacich so zberom, zhotovením, reprodukciou a šírením istých dokumentov sprístupnených na opakované použitie. V týchto prípadoch by subjekty verejného sektora mali mať možnosť účtovať si poplatky prevyšujúce okrajové náklady. Uvedené poplatky by mali byť stanovené v súlade s objektívnymi, transparentnými a overiteľnými kritériami a celkový príjem z poskytnutia a povolenia opakovaného použitia dokumentov by nemal prekračovať náklady na zber, zhotovenie, reprodukciu, sprístupnenie a šírenie, spolu s primeranou návratnosťou investícií. Požiadavka vytvoriť príjmy, ktoré pokrývajú podstatnú časť prevádzkových nákladov subjektov verejného sektora súvisiacich s výkonom ich verejnej úlohy alebo nákladov súvisiacich so zberom, zhotovením, reprodukciou a šírením istých dokumentov, nemusí vyplývať zo zákona a môže pochádzať z administratívnej praxe v členských štátoch. Členské štáty by mali takúto požiadavku pravidelne preskúmať.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 81 E, 15.3.2011, s. 16.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 283, 29.10.2011, s. 39.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 169, 15.6.2012, s. 5.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 108, 25.4.2007, s. 1.

- (23) Knižnice, múzeá a archívy by mali mať tiež možnosť účtovať poplatky nad rámec okrajových nákladov, aby nebola obmedzená ich bežná prevádzka. V prípade takýchto subjektov verejného sektora celková výška príjmu z poskytovania a povoľovania opakovaného použitia dokumentov za príslušné účtovné obdobie by nemala prekročiť náklady na ich zber, zhotovenie, reprodukciu, sprístupnenie, šírenie, uchovávanie a vysporiadanie práv, spolu s primeranou návratnosťou investícií. Na účely knižníc, múzeí a archívov a so zreteľom na ich osobitosti by sa pri výpočte primeranej návratnosti investícií mohli zohľadňovať ceny, ktoré sú za opakované použitie totožných alebo podobných dokumentov účtované súkromným sektorom.
- (24) Horné hranice poplatkov sú stanovené v tejto smernici bez toho, aby bolo dotknuté právo členských štátov vyberať nižšie poplatky alebo nevyberať vôbec žiadne poplatky.
- (25) Členské štáty by mali stanoviť kritériá vyberania poplatkov prevyšujúcich okrajové náklady. V tejto súvislosti môžu členské štáty napríklad ustanoviť takéto kritériá vo vnútroštátnych predpisoch alebo môžu určiť vhodný subjekt alebo vhodné subjekty, ktoré nie sú príslušnými subjektmi verejného sektora, s právomocami ustanovovať takéto kritériá. Tento subjekt by mal mať štruktúru v súlade s ústavnými a právnymi systémami členských štátov. Mohlo by ísť o existujúci subjekt s výkonnými právomocami v oblasti rozpočtu a pod politickým vedením.
- (26) Subjekty verejného sektora môžu pri opakovanom použití dokumentu určiť používateľovi podmienky, ak je to vhodné, prostredníctvom licencie, ako napríklad uvedenie zdroja a uvedenie toho, či opakovaný používateľ tento dokument akýmkoľvek spôsobom upravil. V akýchkoľvek licenciách na opakované použitie informácií verejného sektora by sa v každom prípade malo ukladať čo najmenej obmedzení, napríklad by sa malo požadovať iba uvedenie zdroja. Významnú úlohu by mali v tomto ohľade zohrať otvorené licencie dostupné online, na základe ktorých sa udeľujú rozsiahlejšie práva bez technologických, finančných či zemepisných obmedzení a ktoré vychádzajú z otvorených dátových formátov. Preto by členské štáty mali podporovať používanie otvorených licencií, ktoré by sa prípadne mali v Únii časom štandardizovať.
- (27) Komisia podporila rozvoj online dostupnej hodnotiacej tabuľky v oblasti informácií verejného sektora s príslušnými ukazovateľmi výkonu pre opakované použitie informácií verejného sektora vo všetkých členských štátoch. Pravidelná aktualizácia tejto hodnotiacej tabuľky prispeje k výmene informácií medzi členskými štátmi a k dostupnosti informácií o politikách a praktických postupoch v celej Únii.
- (28) K opravným prostriedkom by mala patriť možnosť preskúmania neustranným subjektom zodpovedným za preskúmanie. Týmto subjektom by mohol byť už existujúci vnútroštátny orgán, napríklad vnútroštátny orgán pre hospodársku súťaž, vnútroštátny orgán zodpovedný za prístup k dokumentom alebo vnútroštátny súdny orgán. Tento subjekt by mal mať štruktúru a fungovať v súlade s ústavnými a právnymi systémami členských štátov a jeho činnosť by nemala vylučovať akékoľvek opravné prostriedky, ktoré sú inak žiadateľom o opakované použitie k dispozícii. Mal by však byť odlišný od mechanizmu členského štátu, ktorý stanovuje kritériá vyberania poplatkov prevyšujúcich okrajové náklady. K opravným prostriedkom by mala patriť možnosť preskúmania zamietavých rozhodnutí, ale aj rozhodnutí, ktoré síce opakované použitie povoľujú, ale aj tak by mohli žiadateľov postihnúť z iných dôvodov, predovšetkým stanovenými poplatkami. Postup preskúmania by mal byť rýchly, v súlade s potrebami rýchlo sa meniaceho trhu.
- (29) Pri stanovení princípov opakovaného použitia dokumentov by sa mali rešpektovať pravidlá hospodárskej súťaže, aby sa vyšlo podľa možnosti výhradným dohodám medzi subjektmi verejného sektora a partnermi zo súkromného sektora. Avšak na účely poskytovania služieb vo verejnom záujme môže byť niekedy výhradné právo na opakované použitie špecifických dokumentov verejného sektora nevyhnutné. Môže sa to okrem iného stať v prípade, ak by žiadny komerčný vydavateľ bez tohto výhradného práva informácie nezverejňoval. V smernici 2003/98/ES sa v záujme toho, aby sa tento aspekt zohľadnil, povoľujú výhradné dohody v prípade, že je výhradné právo potrebné na účely poskytovania služby vo verejnom záujme, pričom je platnosť uzatvorenej výhradnej dohody pravidelne preskúmaná.
- (30) V nadväznosti na rozšírenie rozsahu pôsobnosti smernice 2003/98/ES na knižnice, vrátane univerzitných knižníc, múzeá a archívy je vhodné zohľadniť súčasné rozdiely v členských štátoch, pokiaľ ide o digitalizáciu kultúrnych zdrojov, ktoré by nemohli byť účinne upravené súčasnými ustanoveniami smernice o výhradných dohodách. Medzi knižnicami, vrátane univerzitných knižníc, múzeami, archívmi a partnermi zo súkromného sektora je mnoho dohôd o spolupráci, ktoré zahŕňajú digitalizáciu kultúrnych zdrojov a partnerom zo súkromného sektora sa udeľujú výhradné práva. V praxi sa ukázalo, že tieto verejno-súkromné partnerstvá umožňujú prínosné využívanie kultúrnych zbierok a zároveň urýchľujú sprístupňovanie kultúrneho dedičstva verejnosti.
- (31) V prípade, že sa výhradné právo vzťahuje na digitalizáciu kultúrnych zdrojov, môže byť potrebné určité obdobie výhradnosti s cieľom poskytnúť partnerom zo súkromného sektora možnosť získať svoje investície späť. Uvedené obdobie by však malo byť časovo obmedzené a čo najkratšie, aby sa dodržala zásada, že verejne prístupný materiál by mal zostať verejný, len čo sa digitalizuje. Trvanie výhradného práva digitalizovať kultúrne

- zdroje by nemalo byť vo všeobecnosti dlhšie ako 10 rokov. Každé obdobie výhradnosti dlhšie než 10 rokov by malo podliehať preskúmaniu, pričom je potrebné zohľadniť technologické, finančné a administratívne zmeny, ktoré nastali odvtedy, ako bola daná dohoda uzavretá. Okrem toho každé verejno-súkromné partnerstvo na účely digitalizácie kultúrnych zdrojov by malo udeliť partnerskej kultúrnej inštitúcii plné práva na používanie digitalizovaných kultúrnych zdrojov po uplynutí platnosti dohody.
- (32) S cieľom náležite zohľadniť zmluvy a iné dohody, ktoré poskytujú výhradné práva a ktoré boli uzavreté pred nadobudnutím účinnosti tejto smernice, by sa mali ustanoviť príslušné prechodné opatrenia na ochranu záujmov dotknutých zúčastnených strán v prípade, ak ich výhradné práva nespĺňajú podmienky na výnimky povolené v zmysle tejto smernice. Tieto prechodné opatrenia by mali umožniť ponechať výhradné práva zúčastneným stranám až do skončenia platnosti príslušnej zmluvy alebo v prípade zmlúv na dobu neurčitú alebo zmlúv s veľmi dlhou dobou trvania, ponechať dostatočne dlhé obdobie, ktoré zúčastneným stranám umožní prijať potrebné opatrenia. Tieto prechodné opatrenia by sa nemali vzťahovať na zmluvy alebo iné dohody uzavreté po nadobudnutí účinnosti tejto smernice, ale pred dátumom uplatňovania vnútroštátnych opatrení na transpozíciu tejto smernice, aby sa zabránilo situáciám, kedy by boli zmluvy alebo iné dlhodobé dohody, ktoré nie sú v súlade s touto smernicou, uzatvárané so zámerom obísť budúce vnútroštátne transpozičné opatrenia, ktoré majú byť prijaté. Zmluvy a iné dohody uzavreté po nadobudnutí účinnosti tejto smernice, ale pred dátumom uplatňovania vnútroštátnych opatrení by preto mali byť v súlade s touto smernicou od dátumu uplatňovania vnútroštátnych opatrení transponujúcich túto smernicu.
- (33) Keďže ciele tejto smernice, predovšetkým uľahčiť tvorbu informačných produktov a služieb dostupných na celom území Únie a založených na dokumentoch verejného sektora, zabezpečiť účinné cezhraničné využívanie dokumentov verejného sektora na jednej strane súkromnými spoločnosťami, najmä malými a strednými podnikmi na účely produktov a služieb s pridanou hodnotou a na druhej strane občanmi na uľahčenie voľného pohybu informácií a komunikácie, nie je možné uspokojuivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, ale z dôvodov celoeurópskeho rozsahu navrhovaného opatrenia ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (34) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané predovšetkým v Charte základných práv Európskej únie vrátane práva na ochranu osobných údajov (článok 8) a práva vlastníť majetok (článok 17).
- Nič v tejto smernici by sa nemalo vykladať ani vykonávať spôsobom, ktorý nie je v súlade s Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- (35) Je potrebné zaistiť, aby členské štáty informovali Komisiu o rozsahu opakovaného použitia informácií verejného sektora, podmienkach, za ktorých sa informácie poskytujú a opravných postupoch.
- (36) Komisia by mala pomáhať členským štátom pri vykonávaní tejto smernice jednotným spôsobom a na tento účel vydávať, po konzultáciách so zainteresovanými stranami, usmernenia, predovšetkým v otázke odporúčaných štandardných licencií, súborov údajov a vyberania poplatkov za opakované použitie dokumentov.
- (37) Smernica 2003/98/ES by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Smernica 2003/98/ES sa mení takto:

1. Článok 1 sa mení takto:

a) odsek 2 sa mení takto:

i) písmeno a) sa nahrádza takto:

„a) dokumenty, ktorých poskytovanie nepatrí do rozsahu verejných úloh príslušných subjektov verejného sektora vymedzených právnym predpisom alebo inými záväznými pravidlami v členskom štáte alebo v prípade neexistencie takýchto pravidiel, vymedzených v súlade so všeobecnou administratívnou praxou v príslušnom členskom štáte za predpokladu, že je rozsah verejných úloh transparentný a podlieha preskúmaniu;“

ii) písmeno c) sa nahrádza takto:

„c) dokumenty, ku ktorým nie je podľa prístupového režimu v členských štátoch prístup aj z týchto dôvodov:

— ochrany národnej bezpečnosti (t. j. bezpečnosť štátu), obrany alebo verejnej bezpečnosti,

— dôvernosti štatistických údajov,

— dôvernosti obchodných údajov (napr. obchodné, profesionálne alebo podnikové tajomstvo);“

iii) vkladajú sa tieto body:

- „ca) dokumenty, ku ktorým je obmedzený prístup na základe prístupového režimu v členských štátoch, a to vrátane prípadov, keď občania alebo podniky musia preukázať osobitný záujem o získanie prístupu k dokumentom;
- cb) časti dokumentov obsahujúcich iba logá, heraldické znaky a insígnie;
- cc) dokumenty, ku ktorým je prístup vylúčený alebo obmedzený na základe prístupových režimov z dôvodu ochrany osobných údajov, a časti dokumentov dostupných na základe tých režimov, ktoré obsahujú osobné údaje, ktorých opakované použitie bolo vymedzené právnymi predpismi ako nezlučiteľné s právnymi predpismi týkajúcimi sa ochrany fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov;“

iv) písmeno e) sa nahrádza takto:

„e) dokumenty, ktoré majú v držbe vzdelávacie a výskumné inštitúcie vrátane organizácií založených na účely prenosu výsledkov výskumu, školy a univerzity, okrem univerzitných knižníc a“;

v) písmeno f) sa nahrádza takto:

„f) dokumenty, ktoré majú v držbe kultúrne inštitúcie iné než knižnice, múzea a archívy.“;

b) odsek 3 sa nahrádza takto:

„3. Táto smernica vychádza z prístupových režimov členských štátov, ktoré ňou nie sú dotknuté.“;

c) v odseku 4 sa slovo „Spoločenstva“ nahrádza slovom „Únie“.

2. V článku 2 sa dopĺňajú tieto body:

„6. ‚strojovo čitateľný formát‘ znamená súborový formát štruktúrovaný tak, že softvérové aplikácie môžu ľahko identifikovať, rozpoznať a vybrať špecifické údaje vrátane jednotlivých konštatovaní faktov a ich vnútornej štruktúry;

7. ‚otvorený formát‘ je formát súboru, ktorý je nezávislý od platformy a je verejne k dispozícii bez akéhokoľvek obmedzenia, ktoré by zamedzovalo opakovanému použitiu dokumentov;

8. ‚formálny otvorený štandard‘ je štandard, ktorý bol ustanovený písomne s podrobným uvedením špecifikácií požiadaviek na to, akým spôsobom zabezpečiť interoperabilitu softvéru;

9. ‚univerzita‘ je akýkoľvek subjekt verejného sektora, ktorý poskytuje pomaturitné vysokoškolské vzdelávanie vedúce k získaniu akademického titulu.“

3. Článok 3 sa nahrádza takto:

„Článok 3

Všeobecná zásada

1. Členské štáty podľa odseku 2 zabezpečujú možnosť opakovaného použitia dokumentov, na ktoré sa vzťahuje táto smernica v súlade s článkom 1 na obchodné a neobchodné účely v súlade s podmienkami ustanovenými v kapitolách III a IV.

2. Pri dokumentoch, na ktoré sa vzťahujú práva duševného vlastníctva, ktoré prináležia knižniciam, vrátane univerzitných knižníc, múzeám a archívom, členské štáty zabezpečia, aby v prípadoch, keď je opakované použitie takýchto dokumentov povolené, boli tieto dokumenty opakovane použiteľné na obchodné alebo neobchodné účely v súlade s podmienkami ustanovenými v kapitole III a IV.“

4. V článku 4 sa odseky 3 a 4 nahrádzajú takto:

„3. V prípade zamietavého rozhodnutia subjekty verejného sektora oznámia dôvody zamietnutia žiadosti na základe príslušných ustanovení prístupového režimu členského štátu alebo vnútroštátnych ustanovení podľa tejto smernice, najmä článku 1 ods. 2 písm. a) až cc) alebo článku 3. Ak je negatívne rozhodnutie založené na článku 1 ods. 2 písm. b), subjekt verejného sektora uvedie odkaz na fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá je držiteľom práva, pokiaľ je známa, prípadne na poskytovateľa licencie, od ktorého subjekt verejného sektora príslušný materiál získal. Knižnice, vrátane univerzitných knižníc, múzea a archívy nie sú povinné uviesť takýto odkaz.

4. Akékoľvek rozhodnutie o opakovanom použití obsahuje odkaz na opravné prostriedky v prípade, že sa žiadateľ chce proti rozhodnutiu odvolať. K opravným prostriedkom patrí preskúmanie nestranným orgánom zodpovedným za preskúmanie s príslušnými odbornými znalosťami, napríklad vnútroštátny orgán pre hospodársku súťaž, vnútroštátny orgán zodpovedný za prístup k dokumentom alebo vnútroštátny súdny orgán, ktorého rozhodnutia sú záväzné pre dotknutý subjekt verejného sektora.“

5. Článok 5 sa nahrádza takto:

„Článok 5

Dostupné formáty

1. Subjekty verejného sektora sprístupnia svoje dokumenty v dostupných formátoch alebo jazykoch a, pokiaľ je to možné a vhodné, v otvorenom, strojovo čitateľnom formáte spolu s ich metaúdajmi. Oboje, dokumenty i metaúdaje, by mali v čo možno najväčšom rozsahu spĺňať formálne otvorené štandardy.

2. Z odseku 1 neplynie subjektom verejného sektora povinnosť vytvoriť alebo upraviť dokumenty alebo poskytnúť výpisy s cieľom zabezpečiť súlad s týmto odsekom, ak by to vyžadovalo neprimerané úsilie presahujúce rámec jednoduchej operácie.

3. Na základe tejto smernice nie sú subjekty verejného sektora povinné pokračovať vo vyhotovovaní a uchovávaní určitého typu dokumentov so zreteľom na ich opakované použitie prostredníctvom organizácie súkromného alebo verejného sektora.“

6. Článok 6 sa nahrádza takto:

„Článok 6

Zásady regulovania poplatkov

1. V prípadoch, keď sa opakované použitie dokumentov spoplatňuje, sa tieto poplatky obmedzujú na okrajové náklady vzniknuté pri reprodukcii, poskytovaní a šírení dokumentov.

2. Odsek 1 sa neuplatňuje na tieto inštitúcie:

a) subjekty verejného sektora, od ktorých sa požaduje, aby vytvárali príjmy, ktorými pokryjú podstatnú časť nákladov súvisiacich s výkonom svojich verejných úloh;

b) vo výnimočných prípadoch dokumenty, v súvislosti s ktorými má dotknutý subjekt verejného sektora povinnosť vytvoriť dostatočné príjmy na pokrytie podstatnej časti nákladov súvisiacich s ich zberom, zhotovením, reprodukciou a šírením. Tieto požiadavky sú vymedzené právnymi predpismi alebo inými záväznými pravidlami v členskom štáte. V prípade absencie takýchto predpisov sa požiadavky vymedzujú v súlade so všeobecnou administratívnou praxou v členskom štáte;

c) knižnice, vrátane univerzitných knižníc, múzeá a archívy.

3. V prípadoch uvedených v odseku 2 písm. a) a b) dotknuté subjekty verejného sektora vypočítajú celkovú sumu poplatkov v súlade s objektívnymi, transparentnými a overiteľnými kritériami, ktoré ustanovia členské štáty. Celkový príjem týchto subjektov za poskytovanie a povoľovanie opakovaného použitia dokumentov nepresahuje náklady na zber, tvorbu, reprodukciiu a šírenie, spolu s primeranou návratnosťou investícií. Poplatky sa vypočítajú v súlade s účtovnými zásadami platnými pre príslušné subjekty verejného sektora.

4. V prípade spoplatňovania subjektmi verejného sektora podľa odseku 2 písm. c) celkový príjem za poskytovanie a povoľovanie opakovaného použitia dokumentov počas zodpovedajúceho účtovného obdobia nepresiahne náklady na zber, vyhotovenie, reprodukciiu, šírenie, uchovávanie

a vysporiadanie práv spolu s primeranou návratnosťou investícií. Poplatky sa vypočítajú v súlade s účtovnými zásadami platnými pre príslušné subjekty verejného sektora.“

7. Článok 7 sa nahrádza takto:

„Článok 7

Transparentnosť

1. V prípade štandardných poplatkov za opakované použitie dokumentov v držbe subjektov verejného sektora sa v rámci možnosti a v prípade vhodnosti vopred ustanovia a uverejnia v elektronickej podobe všetky uplatniteľné podmienky a skutočná výška poplatkov, ako aj základ pre výpočet týchto poplatkov.

2. V prípade iných poplatkov za opakované použitie, než sú tie, ktoré sú uvedené v odseku 1, príslušný subjekt verejného sektora určuje vopred, ktoré faktory sa pri výpočte týchto poplatkov zohľadňujú. Príslušný subjekt verejného sektora na požiadanie určí, akým spôsobom boli tieto poplatky vo vzťahu ku konkrétnej žiadosti o opakované použitie vypočítané.

3. Požiadavky uvedené v článku 6 ods. 2 písm. b) sa stanovujú vopred. Uverejňujú sa v elektronickej podobe, ak je to možné a vhodné.

4. Subjekty verejného sektora zabezpečia, aby žiadatelia o opakované použitie dokumentov boli informovaní o dostupných opravných prostriedkoch týkajúcich sa rozhodnutí alebo postupov, ktoré sa ich dotýkajú.“

8. V článku 8 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Subjekty verejného sektora môžu povoliť opakované použitie dokumentov bez podmienok alebo môžu uložiť podmienky, ak je to vhodné, prostredníctvom licencie. Tieto podmienky nemusia nevyhnutne obmedzovať možnosti opakovaného použitia a nepoužívajú sa na obmedzenie hospodárskej súťaže.“

9. Článok 9 sa nahrádza takto:

„Článok 9

Praktické úpravy

Členské štáty vytvoria praktické úpravy, ktoré uľahčia vyhľadávanie dokumentov dostupných na opakované použitie, ako sú zoznamy dostupných najdôležitejších dokumentov s príslušnými metaúdajmi, ak je to možné a vhodné, dostupné online a v strojovo čitateľnom formáte, a internetové portály, ktoré sú spojené so zoznamami položiek. Členské štáty v rámci možností vytvárajú podmienky pre viacjazyčné vyhľadávanie dokumentov.“

10. Článok 11 sa mení takto:

a) v odseku 2 sa dopĺňa tento pododsek:

„Tento odsek sa nevzťahuje na digitalizáciu kultúrnych zdrojov.“;

b) vkladá sa tento odsek:

„2a. Bez ohľadu na odsek 1, ak sa výhradné právo vzťahuje na digitalizáciu kultúrnych zdrojov, obdobie trvania výlučnosti vo všeobecnosti nepresiahne 10 rokov. V prípade, že je toto obdobie dlhšie než 10 rokov, trvanie výhradného práva bude preskúmané v 11. roku a prípadne každých 7 nasledujúcich rokov.

Dohody udeľujúce výhradné práva uvedené v prvom pododseku musia byť transparentné a zverejnené.

V prípade, výhradného práva uvedeného v prvom pododseku, dotknutému subjektu verejného sektora sa bezplatne poskytne kópia digitalizovaných kultúrnych zdrojov ako súčasť takýchto dohôd. Uvedená kópia je dostupná na opakované použitie po uplynutí obdobia výhradnosti.“;

c) odsek 3 sa nahrádza takto:

„3. Výhradné dohody platné k 1. júlu 2005, ktoré nespĺňajú podmienku na výnimku podľa odseku 2, sa ukončia pri uplynutí platnosti zmluvy alebo v každom prípade najneskôr 31. decembra 2008.“;

d) dopĺňa sa tento odsek:

„4. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3, výhradné dohody platné k 17. júlu 2013, ktoré nespĺňajú podmienky na výnimku v zmysle odsekov 2 a 2a, sa ukončia uplynutím platnosti zmluvy alebo v každom prípade najneskôr do 18. júla 2043.“

11. Článok 13 sa nahrádza takto:

„Článok 13

Revízia

1. Komisia do 18. júla 2018 vykoná revíziu uplatňovania tejto smernice a oznámi Európskemu parlamentu a Rade výsledky uvedenej revízie, spolu s prípadnými návrhmi na zmeny smernice.

2. Členské štáty predložia Komisii každé 3 roky správu o dostupnosti informácií verejného sektora na opakované použitie a o podmienkach ich sprístupňovania a o opravných postupoch. Členské štáty na základe uvedenej správy, ktorá je zverejnená, vykonajú revíziu vykonávania článku 6, najmä pokiaľ ide o výber poplatkov nad rámec okrajových nákladov.

3. Pri revízii uvedenej v odseku 1 sa preskúma najmä rozsah pôsobnosti a dosah tejto smernice vrátane rozsahu zvýšenia opakovaného použitia dokumentov verejného sektora, pôsobenie princípov uplatňovaných na spolatňovanie a opakované použitie oficiálnych textov legislatívnej a administratívnej povahy, vzájomné pôsobenie medzi predpismi na ochranu údajov a možnosťami opakovaného použitia, ako aj ďalšie možnosti zdokonalenia riadneho fungovania vnútorného trhu a rozvoja európskeho odvetvia obsahu.“

Článok 2

1. Členské štáty prijímajú a uverejnia zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 18. júla 2015. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Tieto ustanovenia sa uplatňujú od 18. júla 2015.

2. Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

Článok 3

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 4

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli 26. júna 2013

Za Európsky parlament
predseda
M. SCHULZ

Za Radu
predseda
A. SHATTER